

Nr.13

PIEKTDIEN

2002.gada 20.decembrī

CENA 1 PALDIES

"PASACIŅA" CEĻO

29. novembrī Kauguros ciemojās Rīgas Zoodārzs.

Arī mēs tur bijām. Lūk, mūsu iespaidi.

INESE – mēs redzējām papagaiļi, bebru, lapsu. Vēl bija pūce, trusis.

MIKS – redzēju divus pelikānus. Mums tos parādīja. Man patika bebrs.

EMĪLS M. – jūras ērglis uzkakāja uz galda. Degunlācis atrada banānu un apēda.

AIGARS – redzēju ūpi. Vēl bija bebrs, papagailis, lapsa, sienāzis un vaboles. Onkulis noslēpa banānu. Lācim bija garš deguns, saoda banānu un apēda. Vēl bija žurciņa.

JĀNIS – bijām uz skolu. Mēs skatījām dzīvniekus: lapsu, kurmi. Pūce arī tur bija. Man patika jūras dzīvnieciņš.

MĀRTIŅŠ S. – tur bija kaut kādi kukainīši, ūdens bebrs, lapsa. Man patika visi.

PĒTERIS – mēs redzējām bebrī, viņš tāds resns bija. Lapsu, papagaiļi, trusīti, kukaiņus, ūdri, žurku. Es gribētu papagaiļi mājās.

ANDRIS – bijām skolā, zoodārzā. Tur bija bebrs, jūras cūciņa, degunlācis un jūras ērglis. Man patika trusis.

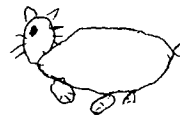
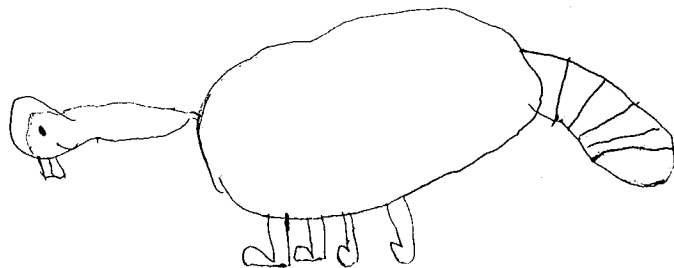
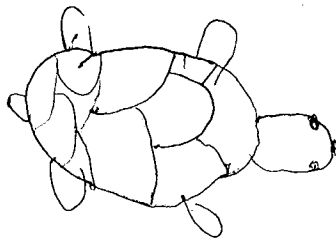
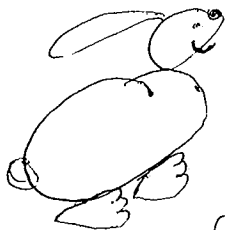
CENTS – bijām skolā, apskatījām bebrī, lāci, kāmi, papagaiļi. Redzējām ūpi, viņš ir liels un resns, lieli spārni. Man patika bebrs. Zilonis, kamielis, žirafe nebija, jo nevarēja ienākt pa durvīm. Tur bija dzīvnieki būros.

LĪGA – mēs bijām aizbraukuši pie dzīvniekiem: rādīja lapsu, bebru, jūras dzīvnieciņus. Braucām atpakaļ uz b/d.

PAULA – Redzēju bebru, papagaiļi – viņš sēdēja uz pleca. Man patika trusis un bruņurupucis.

ZENTA – es redzēju papagaiļi. Tas man vislabāk patika. Viņš sēdēja onkulim uz pleca un ēda banānu. Lapsa negribēja nākt ārā no būra, bet onkulis izvilka.

MĀRTIŅŠ M. – es redzēju lāci, bebrī, zaķi. Man patika lācis.

LĪVA – man patika papagailis, jo viņš bija krāsains.

VENTS – patika sienāzis – sisenis. Viņš bija smuks un skaists.

ANDIS – papagailis. Viņš ēda banānu. Tāpēc, ka viņš ir putns. Man patīk putni.

JUSTĪNE – man patika lapsa, tāpēc ka viņai gara aste.

KITIJA – degunlācis, jo viņš prot ķert banānu.

DĀVIS – man patika lapsa.

MĀRIS – patika bebrs, viņa kažoks un aste.

SANTA – patika papagailis, viņam bija garš knābis.

EMĪLS A. – ūpis.

SARMA

* Jau sen pirms Kristus visas tautas īpaši atzīmēja ziemas saulgriežus, laiku, kad visa dzīvā radība pašā ziemas vidū ar cerībām raugās nākotnē, uz pavasari. Dzīvības devēja Saule parādās reti, tās stari skopi apgaismo Zemi, kas krāj spēkus nākamajam pavasarim. Tad nu tumsas spēkiem ir īstais laiks rādīt savu varu. Bet tumsa nedrīkst uzvarēt, tādēļ visu tautu mitoloģiskajos priekšstatos par saulgriežiem uzsvēta doma, ka jāpalīdz gaišajiem spēkiem uzvarēt, izmantojot gan pagāniskas, maģiskas, gan reliģiskas ceremonijas.

Pēc vistumsākās nakts seko Saules atgriešanās, tātad šis ir prieka un jautrības laiks. Saulgriežu svinības noritēja skaļi, trokšņaini, visām izdarībām piešķirot mītisku nokrāsu.

Latvieši ziemas saulgriežus svinēja līksmi trīs dienas. Tie arvien bijuši gaismas, auglības un cerību svētki, kuru pamatā ir maģiskais rituāls – gaismas, jaunas dzīvības sākuma laiks.

Raža novākta, lielie darbi apdarīti, var atvilkt elpu, stāstīt teikas, pasakas, minēt mīklas, strādāt rokdarbus un posties svētkiem: tīrīt māju, brūvēt alu, cept pīrāgus, gatavot rotājumus, sarūpēt svētku drēbes.

Klāt ir arī jautrais ķekatu laiks, masku gājieni. Maskās tērptie ķekatnieki ar lielu troksni aizbaidīja no mājām ļaunos garus, no mājas uz māju vilkdami bluķi, ko beigās sadedzināja kā visa pagājušā gada grūtuma un ļaunuma simbolu.

Un tad vēl zīlēšana, laimes liešana, dziesmas, rotaļas un bagātīgs mielasta galds. Tādi bija latviskie ziemas saulgrieži.

Kristīgo Ziemassvētku svinībās daudzi elementi tika pārņemti no agrākajiem ziemas saulgriežiem, ienesot arī jaunas nianšes, jo kristīgie Ziemassvētki vairāk uztverami kā saprašanās, piedošanas, samierināšanās, mīlestības svētki.

Ticējumi

* Ziemassvētku vakarā ēdot, nedrīkst pirkstus laizīt, tad tos bieži pārgriež.

* Ziemassvētku vakarā jāsit ābeles ar biksēm, tad būs labi āboli.

* Ja Ziemassvētku rītā agri uzceļas, tad visu gadu neaizgulēsies.

* Kādas ir 12 naktis pēc Ziemassvētkiem, tādi esot nākamie 12 mēneši

* Ziemassvētkos jāiet pie kaimiņa durvīm klausīties. Ja pirmo dzird "Jā!", būs lielas pārmaiņas, ja "Nē!", nekas liels tajā gadā nav gaidāms.

 Ineta

Materiāli no "Ziemassvētku avīzes"/ 2000.Nr.12./

Pasaka par rūķīti

Reiz Rūķītis gāja pa ceļu un satika Ziemeļbriedi. Ziemeļbriedis teica lai kāpj viņam mugurā. Tad abi devās tālāk. Pie meža viņi ieraudzīja dāvanu maisu, ko nesa Mazais Rūķītis. Rūķītis ļāva viņiem paskatīties kas iekšā maisā. Tur bija mašīnītes, mocīši un vēl konfektes. Rūķītis teica lai paņem sev dāvanas. Viņi paņēma konfektes un devās projām.

 Mārtiņš S.

RŪĶĪTIS UN BĒRNI

Reiz Rūķītis gāja pastaigāties un ieraudzīja divus bērniņus spēlējamies ar sniegu. Viņi viens otram meta sniega pikas un paaicināja arī Rūķīti papikoties. Rūķītis netīšām iesvieda meitenītei ar piku un viņa sāka raudāt. No asarām viss sniegs pārvērtās par ledu. Rūķītis teica lai viņa neraud un lai paslidinās pa to ledu. Bet meitenīte bija silta un ledus izkusa un pārvērtās peļķē. Visi nu sāka bradāt pa peļķi un sasalpināja kājas. Meitenīte un puisītis gribēja iet mājās, bet Rūķītis viņu drēbītes nobūra sausas un nu viņi varēja vēl dzīvoties pa sniegiem.

 Klaudija

"PASACIŅAS" ĪSZIŅAS

☀ 10.decembrī – Piparkūku cepšanas svētki

Šogad piparkūku cepšanas svētki neizvērsās tik grandiozi kā citus gadus, jo traucēja visādas lipīgas kaites, bet lustīgi un garšīgi bija tāpat.

Katra grupa rīta pusē mīcīja garšīgu mīklu un rullēja, spieda dažādu formu piparkūkas, tad bērnodārza virtuvē tās cepa medus brūnas un kraukšķīgas. Piparkūku degustācija notika launaga laikā.

Svētku egles iedegsim 23.decembrī:

2.gr. – 12.00

4.gr. – 14.00

5.gr. – 16.00

"Pasaciņas" darbinieki – 27.decembrī plkst. 20.00

Bērni Ziemassvētkos

Ziemassvētki ir īsti bērnu svētki. Šis ir brīnumu laiks, un brīnumi domāti galvenokārt bērniem. Ziemassvētku laikā visiem bērniem vajadzētu būt laimīgiem.

Kā to panākt?

Ziemassvētki – tas ir prieks. Ne velti mēs sakām "Priecīgus Ziemassvētkus!". Tā nav tikai frāze, izsakot šos vārdus, mēs domājam par sveciņu liesmām, piparkūku smaržu, eglīti un dāvanām, par ģimenē kopīgi pavadītu laiku.

Ziemassvētku tradīcijas ģimenē ir īpašas. Vislabāk ir tad, ja var lepnī teikt: "Bet mēs mājās vienmēr darām tā". Tas parasti nozīmē turēties visiem kopā šajā gada vistumšākajā laikā, dot citiem prieku, gaišumu, sagādāt pārsteigumu, dāvanas, gardas vakariņas. Galvenais – neatstunt bērņus, bet iesaistīt viņus visā, kas notiek mājās šajā laikā.

Cik daudzi vecāki ar skumjām secina, ka īstā Ziemassvētku sajūta bija toreiz, kad viņi paši bija bērņi un tad, kad mājās bija mazuļi. Ar kādu aizrautību toreiz tika rotāta svētku eglīte, cik nepacietīgi tika gaidīts Ziemassvētku vecītis! Ziemassvētku laiks ir laimes liešanas, zīlēšanas un buršanas laiks. Un, kas tad visvairāk tic brīnumiem? Nu, protams, bērņi. Tātad viņiem ir pilnīgas tiesības reizi gadā neievērot stingro dienaskārtību un piedalīties brīnumā – Jaunā gada sagaidīšanā.

Ja Ziemassvētkus svinat un Jauno gadu sagaidāt visi kopā mājās, tad lielu problēmu nav. Galvenais – iesaistiet visā notiekošajā bērņus. Lai bērņi palīdz uzkopt telpas, rotāt eglīti, cept piparkūkas, lai iesaiņo dāvanas, zīmē apsveikumu kartītes, mācās dzejoļišus.

Esiet mazliet pielaidīgāki svētku reizē. Nekas traģisks nenotiks, ja pāris vakarus bērņs neievēros režīmu – neēdīs tikai veselīgo dārzeņu zupu un neies gulēt noteiktā laikā. Bērņam jājūtas piederīgam, viņu nedrīkst izolēt no vispārējās jautrības un satraukuma pilnās atmosfēras. Svarīgākās ir pozitīvās emocijas. Ja bērņs sāk žāvāties un berzēt aciņas, iesakiet viņam mazliet pagulēt, neliekot mazgāties, tīrīt zobus un vilkt pidžamu. Tad mazais, spēkus zaudējušais Ziemassvētku vecīša gaidītājs piekritīs bez strīdēšanās. Ja jums izdosies Ziemassvētku svinēšanu mājās padarīt par omulīgiem ģimenes svētkiem, bērņi, arī paaugušies, negribēs šos svētkus svinēt ārpus mājas.

Pārpublicēts no "Ziemassvētku avīzes" /2000.Nr.12/

Sveces

* Svecēm gada tumšākajā laikā ir milzīga nozīme, tās kliecē tumsu, dara gaišākus garos vakarus.

Sveces pazina jau senie romieši. Sākot ar viduslaikiem tās kļuva par populārāko apgaismošanas līdzekli. Pirmās searīna sveces pagatavoja 1818.gadā, bet ap 1830.gadu sāka liet parafīna sveces.

Senatnē arī latvieši sveces lēja mājās. Podā izkausēja aitu taukus, tajos iemērcā savērtu diegu, pagaidīja, līdz tauki sastingst, tad mērcēja atkal, un tā turpināja, līdz vajadzīgā resnuma svece bija gatava. Lai nevajadzētu noņemt ar vienu sveci, izdomāja sveču mērcēšanas aparātu, kurā uz ripas pakārtas vairākas sveces.

Sveces lēja no aitu un liellopu taukiem – tās sauca par tauku svecēm. Vaska svecēm izmantoja bišu vasku, kam dažkārt piejauca priežu sveķus, taukus, terpentīnu un parafīnu.

Kā Ziemassvētku eglītes rotājums svecītes rakstos pirmo reizi pieminētas 1757.gadā, tomēr tikai tad, kad sveces sāka liet rūpnieciski, šī tradīcija kļuva tik populāra, ka ieviesās arī vienkāršo ļaužu mājās.

Iededziet savu sveci! Vienalga, vai tā ir gara vai tieva, maza mazītiņa vai pavisam vienkārša. Tumsas laikā jāvairo gaisma!

Ziemassvētku vecīša raduraksti

* Ziemassvētku vecīša senči cēlušies no Mazāzijas. Ceturtajā gadsimtā Mirras pilsētā dzīvoja bīskaps Nikolajs. Reiz bīskaps uzzinājis, ka kāds nabadzīgs tirgotājs nomiris, atstādams savas trīs meitas bez pūra, bet tajos laikos tas skaitījies milzīgs negods. Lai glābtu nelaimīgo jaunavu godu, bīskaps Nikolajs naktī devies uz tirgotāja māju un pa atvērto logu iemetis istabā trīs maisiņus ar zeltu – katrai māsai pūratiesu.

Māsas vēlējās pateikties labdarim, tādēļ centās noskaidrot viņa vārdu. Tas viņām arī izdevās, jo kāds garāmgājējs tonakt pie meiteņu loga ievērojis vīru sarkanā apģērbā. Tā kā tolaik sarkanu tērpu nēsāja tikai bīskapi, Nikolajs drīz tika atrasts.

Šo un vēl daudzus citus labos darbus Mirrā bīskaps Nikolajs veica Adventes laikā, tādēļ drīz vien viņu iesauca par Ziemassvētku labdari. Vēlāk viņš kļuva par svēto, par labdarības simbolu, par visu nelaimīgo, nabadzīgo, vientuļo un vājo aizstāvi.

Katrā valstī Ziemassvētku vecītis ieguvis citu vārdu. Ģermāņu zemēs viņu pazīst kā kalpu Rupertu vai Kažoku Mārtiņu, Francijā viņu sauc par tēvu Noelu, Anglijā un Amerikā – par Santa Klausu, Holandē – par svēto Niklāvu, bet Krievijā – par Salatēvu.

Materiāli no "Ziemassvētku avīzes" /2000.Nr.12./

SVEICAM ! *****

Pa baltu ceļu,
pa puteni baltu,
dieniņa balta,
lai atnes riešavās –

daudz saulainu rītu,
daudz priecīgu brīžu,
daudz gaišu dienu,
daudz mīļu vārdu!

VĀRDA DIENĀ

Sabīnes 05.12.
Sarmu 05.12.
Nikus 06.12.
Sarmīti 09.12.
Artu 20.12.
Tomu 21.12.
Larisu 25.12.
Dāvi 30.12.

DZIMŠANAS DIENĀ

Lienu Eglīti 22.12.
Sarmu Alksni 21.12.

SVEICIENS ZIEMASSVĒTKOS "PASACIŅAS"

Ziemassvētku naktī kūtī runā zirgi, akās
ūdens vietā parādās vīns, no velna var izmānīt
zelta naudas podu. Īsāk sakot –
Ziemassvētkos notiek visādi brīnumi.

Šajos svētkos arī katram no mums ir dota
burvju vara. Mēs varam padarīt mīļajiem un
tuvajiem cilvēkiem šos svētkus gaišus un
liksmus. Recepte nav sarežģīta un netiek
turēta noslēpumā. Nevajag ne kaltētu krupja
ādu, ne siksparņa kaulus, pietiek, ja pie katra
pīrāga, pie katras eglītes rotājuma un
dāvaniņas pievieno mazu šķipsniņu savas
mīlestības un sirds siltuma, pieliek vēl kādu
labu vārdu vai smaidu.

Gada tumšākais laiks padara cilvēkus
apcerīgākus un jūtīgākus, tādēļ katram labam
vārdam un darbam, katram siltam glāstam ir
gluži cita vērtība nekā saulainajās dienās, kad
tāpat jau ir labi un jauki. Ziemassvētki taču ir
mīlestības svētki, tad nepalaidīsim garām šo
iespēju, izmantosim burvju varu, teiksim
mīļus vārdus ģimenes locekļiem, radiem,
draugiem, kolēģiem, uzsmaidīsim
pretimnācējiem.

Noticiet, ka tieši šie būs jūsu gaišākie,
jaukākie un romantiskākie Ziemassvētki, ka
nākamais gads būs panākumiem bagāts un
veiksmīgs.

Ziemassvētki ir cerību laiks.

INETA

AUDZĒKŅIEM UN VIŅU ĢIMENĪM

Plīv sveču liesmiņas.
Iet nakts uz sveču galiem
Sirds tic kā bērņībā,
Ka brīnums ciemos nāks,
Pilns cerību un sapņu paliem.

Lai Ziemassvētkos domājamas gaišas domas, lai
svētās nakts mirdzums skar sirdis, kuras prot priecāties,
skumt un ticēt tam, kas vēl nav noticis.

Novēl 2.grupiņa

Ir Ziemassvētki – piedošana klusa,
Kad jāvar pat par ienaidniekiem lūgt.
Daudz ātrāk zeme nonāks Saules pusē,
Ja labestības sirdī nepietrūks.

Mīlestību, satiecību visu nākamo gadu!

Novēl 4.grupiņa

Ar ābolu un skuju smaržu,
Ar lauku maizi drupeno
Pie Jums lai aizbrauc Ziemassvētki
Pār baltām sniega kupenām.

Uz jauno 2003.gadu dāvāsim viens otram labus
vārdus, lai tie pavisam neizzustu no steigas pilnās
pasaules!

Novēl 5.grupiņa

